

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HÓN

TỔ LỊCH SỬ ĐỊA LÝ

MÔN LỊCH SỬ - ĐỊA LÝ 8

(Từ ngày 13/01/2025 đến ngày 18/01/2025)

A. LÝ THUYẾT

Bài 14: SỰ PHÁT TRIỂN CỦA KHOA HỌC, KỸ THUẬT, VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT TRONG CÁC THẾ KỈ XVIII – XIX

1. Thành tựu về khoa học và kỹ thuật

a. Những thành tựu chủ yếu về khoa học và kỹ thuật

- Máy hơi nước được sử dụng rộng rãi, thúc đẩy sự tiến bộ của kỹ thuật trên nhiều lĩnh vực: tàu thủy của Phơ-nơ-ton, bóng đèn của Ê-đi-xơn, ...
- Trong lĩnh vực quân sự: đại bác, súng trường, ngư lôi, ...
- Khoa học đã có những khám phá quan trọng:
  - + Khoa học tự nhiên: thuyết tiến hóa của Đác-uyn, thuyết di truyền của Men-đen, Bảng tuần hoàn các nguyên tố hóa học của Men-đê-lê-ép, ...
  - + Khoa học xã hội: Khảo cổ học, Nhân chủng học, Xã hội học, ... phát minh lớn nhất là học thuyết chủ nghĩa xã hội khoa học của Mác và Ăng-ghe-n.
- Xuất hiện ngành khoa học mới: Tâm lý học.

b. Tác động của sự phát triển khoa học, kỹ thuật trong các thế kỉ XVIII - XIX

- Mang đến sự hiểu biết sâu sắc về thế giới tự nhiên và xã hội loài người.
- Đưa nhân loại bước vào thời đại văn minh công nghiệp.
- Các nước Tây Âu trở nên thịnh vượng, tầng lớp người giàu xuất hiện.
- Hạn chế: Người nghèo ngày càng đông, khói bụi làm ô nhiễm môi trường sống của con người, sản xuất vũ khí gây chiến tranh, ...

2. Thành tựu về văn học và nghệ thuật

a. Những thành tựu chủ yếu về văn học và nghệ thuật

Văn học, nghệ thuật trong các thế kỉ XVIII – XIX đạt được nhiều thành tựu to lớn trên tất cả các lĩnh vực:

- Văn học: Phát triển rực rỡ với nhiều nhà văn, nhà thơ vĩ đại với nhiều tác phẩm: Tấn trò đời (Ban-dắc), Những người khốn khổ (Vích-to Huy-gô)....
- Nghệ thuật: Phát triển với nhiều thể loại:
  - + Âm nhạc là thời kỳ đỉnh cao của dòng nhạc cổ điển của Mô-da, Bết-tô-ven, Sô-panh....
  - + Hội họa khắc họa hiện thực xã hội, xuất hiện trường phái Ấn tượng hoạt động mạnh mẽ.

b. Tác động của sự phát triển văn học, nghệ thuật trong các thế kỉ XVIII – XIX

- Văn học nghệ thuật thế kỉ XVII – XIX phản ánh chân thực thế giới tự nhiên – xã hội, đời sống và khát vọng của con người trong thời đại công nghiệp.
- Nhiều tác phẩm tác động trực tiếp đến cuộc đấu tranh của nhân dân lao động chống lại áp bức, góp phần tạo nên những cải cách xã hội.

CHƯƠNG 5. CHÂU Á TỪ NỬA SAU THẾ KỈ XIX ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX

----- Bài 15: TRUNG QUỐC

1. Quá trình xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc

a. Nguyên nhân

- Trung Quốc rộng lớn, giàu tài nguyên
- Chế độ phong kiến suy yếu.

b. Quá trình xâm lược

- 1840 – 1842: Anh tiến hành cuộc chiến tranh thuốc phiện, mở đầu quá trình xâm lược Trung Quốc.

- Các nước đế quốc Âu, Mỹ và Nhật Bản tranh nhau xâm xé Trung Quốc.

2. Cách mạng Tân Hợi (1911).

a. Nguyên nhân

9/5/1911, chính quyền Mãn Thanh trao quyền kiểm soát đường sắt cho các nước đế quốc

b. Diễn biến

- 10-10-1911, Cách mạng bùng nổ và thắng lợi ở Vũ Xương
- 12/2/1912, Hoàng đế Phổ Nghi thoái vị. Nền quân chủ chuyên chế sụp đổ.

c. Kết quả

- 2/1912, Tôn Trung Sơn từ chức, Viên Thế Khải làm Tổng thống. Cách mạng kết thúc.

d. Ý nghĩa:

- Ý nghĩa lịch sử:
    - + lật đổ chính quyền Mãn Thanh, chấm dứt chế độ quân chủ chuyên chế.
    - + Mở đường cho sự phát triển của chủ nghĩa tư bản ở Trung Quốc.
    - + Ảnh hưởng đến phong trào giải phóng dân tộc ở một số nước châu Á (trong đó có Việt Nam).
    - + Hạn chế: Không xác định rõ mục tiêu chống các nước đế quốc xâm lược, không xóa bỏ triệt để giai cấp phong kiến, không giải quyết được vấn đề ruộng đất cho nông dân.
- Cách mạng tư sản không triệt để

B. BÀI TẬP ÁP DỤNG

Câu 1: Nêu những thành tựu tiêu biểu về khoa học. Phân tích tác động của các thành tựu đó đối với đời sống xã hội loài người trong các thế kỉ XVIII – XIX. Nêu những thành tựu chủ yếu về kĩ thuật trong các thế kỉ XIX.

Câu 2: Phân tích tác động của những thành tựu đó đối với xã hội loài người. Hãy trình bày những thành tựu tiêu biểu về văn học, nghệ thuật trong các thế kỉ XVIII-XIX. Lập bảng thống kê những thành tựu và tác động chủ yếu của khoa học, kĩ thuật, văn học, nghệ thuật trong các thế kỉ XVIII – XIX.

Câu 3: Kết quả quan trọng nhất mà cuộc Cách mạng Tân Hợi đạt được là gì? Kết quả của cuộc Cách mạng Tân Hợi (1911) có đáp ứng các nội dung của chủ nghĩa Tam dân không. Nội dung nào của tư tưởng Tam dân vẫn còn giá trị đối với xã hội hiện nay? Tại sao.

C. DẶN DÒ

- HỌC SINH HỌC BÀI CŨ, ĐỌC TRƯỚC BÀI 11,12-PHẦN ĐỊA LÍ TRONG SGK

- HOÀN THÀNH BÀI TẬP VÀO PHIẾU HỌC TẬP

Mọi thắc mắc quý PHHS và học sinh vui lòng liên hệ:

GVBM: Thầy Nguyễn Ngọc Chính

SĐT: 0967293940

